

Anmälan mot Högskolan i Halmstad avseende bristande studentinflytande vid rekrytering av akademichefer

Anmälan

Halmstad Studentkår har i en anmälan till Universitetskanslersämbetet mot Högskolan i Halmstad anfört i huvudsak följande. Högskolan har misskött studenternas möjlighet att påverka i rekryteringsprocessen av ny akademichef för lärande, humaniora och samhälle.

Under hösten 2015 genomfördes en rekrytering för tjänsten vid akademien för ekonomi, teknik och naturvetenskap. Tjänsten utlystes, såsom Halmstad Studentkår uppfattat det, i linje med högskolans styrande dokument. På grund av lågt intresse av kompetenta kandidater valde högskolan att utlysa tjänsten externt via ett rekryteringsföretag. I vanliga fall inkluderas studenterna i intervjufasen men missades p.g.a. omtaget med hjälp av det externa rekryteringsföretaget. Studentkåren meddelade sitt missnöje till högskoleledningen i januari 2016 vilket resulterade i en sittning med högskoledirektören, HR-chefen och akademins HR-strateg där man beskrev processen och ursäktade missen av studenter. Studentkåren fick känslan och bilden av att detta var en engångsföreteelse som inte skulle upprepas igen.

Under ett möte i januari 2017 med annan agenda framkom det dock att samma sak skett återigen vid rekrytering av akademichef för lärande, humaniora och samhälle. Rekryteringsprocessen såg lite annorlunda ut bortsett från att studenter även här uteslutits helt ur processen. Vid högskolans andra rekryteringar har studenter möjlighet att påverka genom studentrepresentation. Studenter finns formellt representerade i högskolestyrelsen, rekryteringskommittén, rektors beslutsmöte, högskolans fyra akademiråd samt högskolestyrelsen där rekryteringar i någon mån tas.

Halmstad Studentkår upplever inte att studenterna kommer bli lidande. Däremot upplever studentkåren att högskolan visar avsaknad av rutiner för att inkludera studenterna vid rekrytering av nya akademichefer. Studentkåren har som sagt ingenting emot rekryteringarna. Däremot är studentkåren väldigt skeptisk till det sätt högskolans centrala funktioner hanterat processerna där studentkåren ser att studenternas möjlighet till påverkan kraftigt åsidosatts.

Utredning

Universitetskanslersämbetet har i remiss ombett Högskolan i Halmstad att yttra sig över Halmstad Studentkårs anmälan.

Yttrande från Högskolan i Halmstad

Högskolan i Halmstad har i yttrande till Universitetskanslersämbetet anfört i huvudsak följande.

Studenterna har rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Högskolan har - som redan studentkåren skriver i sin anmälan - en väl fungerande och traditionell studentrepresentation i alla organ eller grupper som hanterar utbildningsfrågor och frågor som berör studenternas situation: högskolestyrelsen, forsknings- och utbildningsnämnden, akademiråden, rekryteringskommittén, disciplinnämnden samt arbetsmiljökommittén.

Hösten 2016 präglades akademien för lärande, humaniora och samhälle av ledningsproblem och viss oro bland personalen varför en riskbedömning enligt arbetsmiljölagen genomfördes. Ett resultat av riskbedömningen var att det var av yttersta vikt att göra en snabb rekrytering av ny akademichef, inte minst för att hantera en förestående omfattande utvärderingsaktivitet där hela lärarutbildningens existens kunde komma att stå på spel.

Uppdraget som akademichef för akademien för lärande, humaniora och samhälle annonserades internt inom högskolan varvid endast en intresseanmälan (från den dåvarande tillförordnade akademichefen) inkom. Därefter hölls en intervju och ett beslut fattades, i båda fallen utan studentrepresentation. Detta snabba förfarande ledde till att högskolan inte följde sina gängse rutiner.

Sammanfattningsvis kan sägas att högskolan har försummat att ge studenterna information och möjlighet till samråd vid rekrytering av akademichef för akademien för lärande, humaniora och samhälle. Omständigheterna har varit speciella samtidigt som det inte ursäktar att rutinerna inte följdes.

Särskild remiss

Universitetskanslersämbetet har i särskild remiss ombett Högskolan i Halmstad att svara på följande frågor.

1. Hur fattas normalt rektors beslut om utseende av akademichef? Hur går handläggningen till och hur beaktas studenternas rätt till inflytande?
2. Hur har handläggningen gått till och hur har beslut fattats i ärendet om rekrytering av akademichef för lärande, humaniora och samhälle hösten 2016?
3. Vilka åtgärder planerar Högskolan i Halmstad att vidta med anledning av den av Halmstad Studentkår beskrivna hanteringen av anställningsärenden avseende akademichefer?

Kompletterande yttrande från Högskolan i Halmstad

Högskolan i Halmstad har i yttrande till Universitetskanslersämbetet anfört följande.

Svar på fråga 1

Högskolan har haft ett särskilt styrdokument för kravprofil och rekryteringsprocess för uppdraget som akademichef. Dokumentet, som bifogas, beslutades av dåvarande rektor 2012 och återspeglar dåvarande organisation, som förändrades 2015. (sektionerna har sedan dess bytt namn till akademier år 2015). I detta dokument finns inte studenterna särskilt angivna som ledamöter av gruppen, utan den bemannas "allsidigt" från ärende till ärende. Det var dock brukligt att studentrepresentant ingår i gruppen. Beslut om uppdrag som akademichef fattas vid rektors beslutsmöte till vilket studenterna är inbjudna att delta.

I mars 2017 tillträdde en ny rektor vid lärosätet och under hösten 2017 påbörjades rekryteringen av ny akademichef på en av akademierna. Rekryteringen innebar att en delvis ny rutin infördes där bl.a. Forsknings- och utbildningsnämnden utsåg lärarrepresentanter och studentkåren utsåg en representant för studenterna. Rekryteringsprocessen för ytterligare en ny akademichef har precis inletts som följer den nya rutinen. Denna nya rutin har ännu inte skriftligt formaliserats i ett nytt styrdokument, då detta ingår i en större process där flera styrdokument ses över, bl.a. rektors beslutsordning.

Svar på fråga 2

Vid rekryteringen av akademichef för Akademin för lärande, humaniora och samhälle 2016 utlystes uppdraget i enlighet med gällande rutiner. Emellertid präglades akademien av betydande ledningsproblem med stark oro bland personalen, varför en riskbedömning enligt arbetsmiljölagen bedömdes som nödvändig. Ett resultat av riskbedömningen var att det var av yttersta vikt att göra en snabb rekrytering av ny akademichef, inte minst för att hantera en förestående omfattande utvärderingsaktivitet där hela lärarutbildningens existens kunde komma att stå på spel. Därför valde man att frångå rutinerna och utse den tillförordnade akademichefen utan sedvanliga rekryteringsrutiner.

Den riskbedömningsprocedur som anges i arbetsmiljölagen innebär att skyddsombud inom sitt skyddsområde ska medverka i riskbedömningen, vilket också skedde i detta fall. Enligt högskolans interna rutin för riskbedömning ska studerandeskyddsombudet ges möjlighet att medverka vid riskbedömningen, vilket dock i detta fall på grund av tidspress inte var möjligt. Vid bedömning av denna avvikelse ska det beaktas att det i och för sig kan ifrågasättas om en chefstillsättning är ett ärende inom studerandeskyddsombudets skyddsområde. Vid två möten i den centrala arbetsmiljökommittén, den 5 maj och den 14 december, informerades om riskbedömningen. Vid det första mötet var studerandeskyddsombudet kallat men inte närvarande, och vid det andra deltog det ena studerandeskyddsombudet.

Beslutet att utse akademichefen fattades av högskolans tillförordnade rektor, efter föredragning av HR-chefen. Som framgått ovan, ska rektorsbeslut som regel fattas vid beslutsmöte där bland annat studentföreträdare är närvarande. På grund av tidspressen fattades dock beslutet vid sidan av rektors reguljära beslutsmöten. Därigenom missades möjligheten till information och samråd i ärendets slutfas.

Svar på fråga 3

En ny rutin vid rekryteringen av akademichef har tillämpats sedan hösten 2017 och säkerställer studenternas möjlighet att delta i beredningen och beslut av ny akademichef. Denna nya rutin kommer att införlivas i högskolans styrdokument och är del av en större revidering av styrdokument som nu håller på att genomföras på högskolan. Arbetet planeras vara klart under våren 2018.

Högskolan i Halmstad har tillsammans med sitt yttrande bifogat dokumentet *Kravprofil och rekryteringsprocess för uppdraget som sektionschef vid Högskolan i Halmstad – Beslut av rektor 2012-05-22* (dnr 40-2012-1095).

Svar från anmälaren

Halmstad Studentkår har beretts tillfälle att lämna synpunkter på Högskolan i Halmstads yttranden men har inte hörts av.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Universitetskanslersämbetet granskar, i sin egenskap av tillsynsmyndighet, om lärosätena följer den reglering som gäller för verksamheten och om studenternas samt andra enskildas rättssäkerhet i förhållande till högskolesystemet tillgodoses.

Studenterna ska enligt 1 kap. 4 a § högskolelagen (1992:1434), HL, ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Studenterna har rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation (2 kap. 7 § HL). Om beslut ska fattas eller beredning ska genomföras av en enda person, ska information lämnas till och samråd ske med en studentrepresentant i god tid före beslutet eller slutförandet av beredningen (2 kap. 14 § andra stycket högskoleförordningen [1993:100], HF).

Rätten till representation ska gälla alla beslut och all beredning som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation, och inte bara vid sådant beslutsfattande som omfattas av kravet på vetenskaplig eller konstnärlig kompetens. Det bör vara naturligt för ett lärosäte att inte låta rätten till deltagande i en grupp vara avhängig av vilka frågor som behandlas i gruppen vid olika tillfällen (jfr prop. 2009/10:149, s. 39). Även frågor om t.ex. budget, resurser och administration är av stor betydelse för utbildningen och studenternas situation (se prop. 1999/2000:28, s. 28). Universitetskanslersämbetet anser att anställning av en akademichef är av sådan betydelse för studenterna att de enligt 2 kap. 7 § HL och 2 kap 14 § HF har rätt att vara representerade i samband med rekryteringen.

Av utredningen i ärendet framgår att enligt Högskolan i Halmstads lokala regler skulle rekryteringen av en akademichef vid akademien för lärande, humaniora och samhälle under hösten 2016 ha genomförts genom beredning i en rekryteringsgrupp. Vidare framgår att själva beslutet om anställning skulle ha fattats vid rektors beslutsmöte och att studenterna hade rätt att vara representerade i såväl rekryteringsgruppen som vid besluts-

mötet. Universitetskanslersämbetet anser att dessa lokala regler om studentrepresentation vid Högskolan i Halmstad i sig överensstämmer med kraven i högskolelagen och högskoleförordningen.

Halmstad studentkår har bl.a. anmält att Högskolan i Halmstad dock genomförde rekryteringen utan att studenterna erbjöds att vara representerade. Lärosätet har medgett detta och framfört att omständigheterna har varit speciella samtidigt som det inte ursäktar att rutinerna inte följdes. Det har av högskolans yttrande framkommit att det inför den aktuella rekryteringen gjordes en riskbedömning enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) som utmynnade i att det var av yttersta vikt att genomföra en snabb rekrytering av ny akademief. Högskolan i Halmstad har anfört att enligt lärosätets interna rutin för riskbedömningar ska studerandeskyddsombudet ges möjlighet att medverka vid riskbedömningen, vilket dock p.g.a. tidspress inte var möjligt i detta fall. Enligt vad som framgått annonserades tjänsten därefter internt, en intervju hölls och rektor fattade beslut om anställning vid sidan av rektors reguljära beslutsmöten utan att studenterna hade erbjudits att vara representerade.

Universitetskanslersämbetet har förståelse för att Högskolan i Halmstad har haft behov av att genomföra en snabb chefsrekrytering för att undvika arbetsmiljöproblem. Detta innebär emellertid inte att lärosätet kan åsidosätta tvingande författningsbestämmelser om studentrepresentation. Högskolan i Halmstad ska kritiseras för att ha frångått bestämmelserna i 2 kap. 7 § HL och 2 kap. 14 § HF vid rekryteringen av akademief vid akademien för lärande, humaniora och samhälle under hösten 2016.

Högskolan i Halmstad har upplyst om att lärosätet har tillämpat en ny rutin vid rekrytering av akademief sedan hösten 2017 som enligt högskolan säkerställer studentinflytandet. Denna rutin har dock ännu inte skriftligt formaliserats i ett nytt styrdokument, eftersom detta ingår i en större process där flera styrdokument ses över. Arbetet planeras enligt högskolan vara klart under våren 2018. Universitetskanslersämbetet vill med anledning av detta understryka att skälet till de konstaterade bristerna varit att det styrdokument som rektor beslutade om 2012 inte har följts. Även om studentinflytandet tillgodoses genom den nya rutinen fortsätter högskolan att inte följa sina egna regler. Universitetskanslersämbetet utgår från att Högskolan i Halmstad omgående fastställer ett nytt styrdokument som grund för sin regel tillämpning.

Med dessa kritiska uttalanden avslutas ärendet.

Beslut i ärendet har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av verksjuristen Carl Braunerhielm i närvaro av chefsjuristen Christian Sjöstrand, strategi-

och planeringsansvarige Per Westman samt kommunikationschefen Agneta Rolfer.

Anders Söderholm

Carl Braunerhielm

Kopia till:
Halmstad Studentkår